

Kortlægning

Aktiviteten på offentligt videregående VEU

Med baggrund i trepartsaftalens initiativ 18 giver dette notat en kortlægning af udbuddet og brug af offentligt videregående voksen-, efter- og videreuddannelse (VVEU). Kortlægningen bidrager med kvantitativt overblik over VVEU-området og giver et empirisk grundlag for VEU-arbejdsgruppens rådgivning om VVEU-udbud.

Indhold

Afgrænsning	2
Hovedresultater	3
Uddannelserne	5
1. Aktivitetsudvikling på VVEU	5
2. Udvikling i fagområder og uddannelser	7
2.1 Akademiuddannelserne	7
2.2 Diplomuddannelser	10
2.3 Masterniveau	12
3. Institutionernes aktivitet	13
3.1 Erhvervsakademierne	14
3.2 Professionshøjskolerne	15
3.3 Universiteterne	16
Brugerne	17
4. Køn og alder	17

4.1	Køn	17
4.2	Alder	18
5.	Uddannelsesbaggrund blandt kursisterne	19
5.1	Akademiuddannelsen	19
5.2	Diplomuddannelsen	20
5.3	HD-uddannelsen	21
5.4	Masteruddannelserne	22
6.	Indkomst, sektor og region	22
6.1	Indkomst	22
6.2	Sektor	24
7.	Branche	25
7.1	Akademiuddannelser	26
7.2	Diplomuddannelser	27
7.3	HD-uddannelser	28
7.4	Masteruddannelserne	29
	Anvendt data	31
	Bilag	32

Afgrænsning

Dette notat ser på videregående voksen-, efter- og videreuddannelse (VVEU), der afgrænser sig til Uddannelses- og Forskningsministeriets ressortområde. Det drejer sig om aktivitet på:

- Akademi-, diplom-, HD- og masteruddannelser
- Fagspecifikke kurser på UFM's ressortniveau
- Enkeltfag fra ordinære videregående uddannelser

Den anvendte data stammer fra UFM's datavarehus baseret på Danmarks Statistiks registerdata. Notatet inkluderer således ikke efteruddannelse i form af interne kurser på arbejdspladsen, kursusaktiviteter af private udbydere eller kurser af offentlige udbydere, som finansieres af indtægtsdækket virksomhed (IDV).

Dette notat baseres primært på aktiviteten målt i antallet af årselever, som er kursusdeltagelsen omregnet til antal fuldtidsstuderende. Det er et udtryk for aktivitetsomfang lige som ECTS samt antal kursister, som er opgjort på det tidspunkt, hvor kurset er afsluttet. Aktiviteten er primært opgjort i skoleår. Data er primært opgjort indtil 2018/19. Der er derfor forbehold for, at aktiviteten har ændret sig siden, bl.a. som følge af politiske tiltag såsom VEU-milliarden, der fra 2013 afsatte midler til mere og bedre voksen- og efteruddannelse.¹

Notatet opdeler primært i akademi-, diplom- og masteruddannelser.

¹ Se bilag 1 for omfattede uddannelser.

Hovedresultater

Den samlede aktivitet på videregående VEU er faldet siden 2011/12 – på akademiuddannelserne er aktiviteten dog stigende

- 75.384 personer deltog i videregående VEU i 2018/19, hvilket svarede til 16.727 årselever. Til sammenligning var der 17.484 årselever i 2017/18, mens aktiviteten toppede i 2011/12 med 21.146 årselever.
- Der er sket en ændring i uddannelsesadfærden, hvor flere personer deltager, men i et mindre omfang end tidligere. Personer vælger at læse enkelte kurser frem for hele uddannelser. I forhold til de foregående år har flere personer deltaget, men den samlede aktivitet er faldet.
- Den klareste tendens er, at aktiviteten på akademiuddannelserne stiger, mens den falder på diplomuddannelserne. Akademi- og diplomuddannelserne har fortsat den højeste aktivitet med hhv. 4.884 og 4.986 årselever i 2018/19. HD-uddannelserne havde 2.555 og masteruddannelserne 2.255.

På alle niveauer er ledelsesuddannelserne de mest populære – flere på tekniske akademiuddannelser

- På alle niveauer deltager flest i ledelsesuddannelserne. Deltagerne udgør dog en mindre andel end tidligere, fordi de frem mod 2014/15 nød et aktivitetsboost som følge af den politiske satsning på efteruddannelse af offentlige ledere.
- På akademiniveau tilgår relativt flere deltagere tekniske og digitale uddannelser i forhold til andre fagområder. Det gælder særligt uddannelser, der i forbindelse med VEU-milliarden blev omfattet af lavere deltagerbetaling. Tendensen med flere deltagere på de tekniske uddannelser kan ikke spores på diplom- og masteruddannelserne.
- Professionshøjskolerne har den største andel af VVEU-deltagere (44 pct.), men erhvervsakademierne står for en stadig større del (32 pct.). Blandt institutioner har Københavns Professionshøjskole (KP) flest deltagere på videregående VEU med 2.253 årselever i 2018/19. Det skyldes især en høj aktivitet på diplomuddannelserne i ledelse og pædagogik.

Den gennemsnitlige deltager på videregående VEU er 39 år og kvinde

- 57 pct. af deltagerne på videregående VEU er kvinder. Kun på akademiniveau er der flest mænd, hvor de udgør lige over halvdelen. Her har andelen af mænd til gengæld været stigende siden 2010/11.
- Deltagerprofilen på videregående VEU er blevet ældre. Gennemsnitsalderen for deltagere på videregående VEU er ca. 39 år. Det er ca. to år højere end i 2009. Det skyldes især en faldende andel af deltagere under 30 år på akademi- og masterniveau. Tilsvarende er andelen af deltagere i gruppen 40-49 steget betydeligt.

Flest deltagere har en professionsbachelor som højest fuldførte uddannelse, og det er især lærere, pædagoger og sygeplejersker

- 37 pct. af alle VVEU-deltagere har en professionsbachelor som højest fuldførte uddannelse. Deltagere med erhvervsfaglig baggrund er den næststørste gruppe og udgør ca. 20 pct.
- Flere og flere deltagere på akademiuddannelserne har erhvervsfaglig baggrund. Det er særligt inden for teknologi, byggeri og transport, hvor antallet af årselever er steget fra 339 i 2010/11 til 698 i 2018/19.
- Over 80 pct. af deltagerne på diplomuddannelserne har en professionsbachelor som højest fuldførte uddannelse. 2/3 af denne gruppe har baggrund som lærer, pædagog eller sygeplejerske. De har overvejende deltaget i diplom i ledelse, diplom i pædagogik eller den sundhedsfaglige diplomuddannelse.

Næsten lige mange deltagere fra den private og offentlige sektor

- Der er en klar positiv sammenhæng mellem deltagernes uddannelsesniveau og gennemsnitsindkomst. På både akademiske og masterniveau er indkomsten højest blandt deltagere på uddannelserne inden for teknologi og ledelse.
- For både akademi-, diplom- og masteruddannelser gælder det endvidere, at deltagere med ansættelse i den private sektor tjener mere end deltagere fra den offentlige sektor. Løngabet er størst på master- og diplomuddannelserne, hvor privatansatte deltagere tjener hhv. 20 og 16 pct. mere. Blandt akademi-deltagere er forskellen marginal.
- 53 pct. af deltagerne på videregående VEU i 2018/19 arbejdede i den offentlige sektor. Flest arbejder i den kommunale sektor – heriblandt på folkeskoler og i daginstitutioner, og de læser oftest på diplomuddannelserne. Akademi- og HD-uddannelserne har en overvægt af deltagere fra den private sektor.

Flest arbejder med offentlig administration, undervisning eller sundhed – stigning i deltagere fra bygge- og anlægsbranchen på akademiuddannelserne

- Over halvdelen af alle deltagere arbejder i branchen *offentlig administration, undervisning eller sundhed*. Hovedparten har ansættelse på folkeskoler eller i daginstitutioner.
- Siden 2010/11 er der relativt færre deltagere på akademiuddannelserne, som arbejder i den finansielle sektor, mens markant flere arbejder i bygge- og anlægsbranchen og anden industri.
- På diplomuddannelserne arbejder flest deltagere med velfærdsområderne. Der er dog et fald i deltagere, der arbejder i sundhedsvæsenet, mens også antallet med ansættelse i industrien falder, hvilket især er færre fra bl.a. maskin- og medicinalindustrien, som læser diplom i ledelse eller HD.
- Også på masteruddannelserne er der i 2018/19 relativt færre med ansættelse i industrien end i 2010/11. Data viser, at det især er færre fra industribrancher, som læser MBA og masteruddannelser på de tekniske områder såsom Teknologiledelse (MMT), IT Master m.fl.

Uddannelserne

1. Aktivitetsudvikling på VVEU

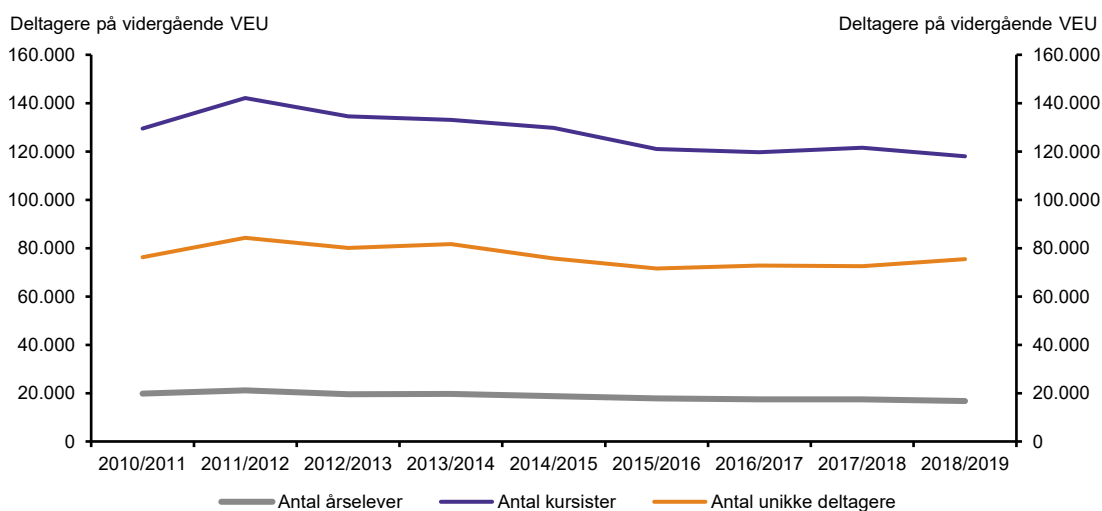
Den samlede aktivitet målt i årselever er i 2018/19 16.727 årselever, hvilket i dette år svarede til 75.384 personer, der i et eller andet omfang har deltaget i VEU.

Antallet af årselever faldt 4 pct. i forhold til året før, mens antallet af personer med deltagelse i VEU steg 4 pct. Det viser en udvikling i uddannelsadfærden, hvor flere personer gør brug af videregående VEU, men i et mindre omfang end tidligere.

Set over hele perioden er den samlede aktivitet på videregående VEU faldet 15 pct. siden 2010/11. Aktiviteten toppede i 2011/12, og er siden i gennemsnit faldet 3 pct. om året.

Figur 1.1

Aktivitetsudviklingen på videregående VEU

Anm.: Deltagere i alt fra hhv. fagspecifikke og korte kurser, akademi-, diplom- og masteruddannelser, HD/ED og enkeltfag fra ordinære videregående uddannelseser mv.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tablet 1.1

Aktivitetsudviklingen på videregående VEU

	2010/2011	2014/2015	2018/2019
Antal årselever	19.784	18.712	16.727
Antal kursister	129.461	129.734	117.996
Antal personer	76.198	75.677	75.384

Anm.: Kursister er regnet som elever, som har afsluttet et VEU-kursus. Antallet af personer er lavere end kursister, da personer godt kan deltage i flere VEU-kurser.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

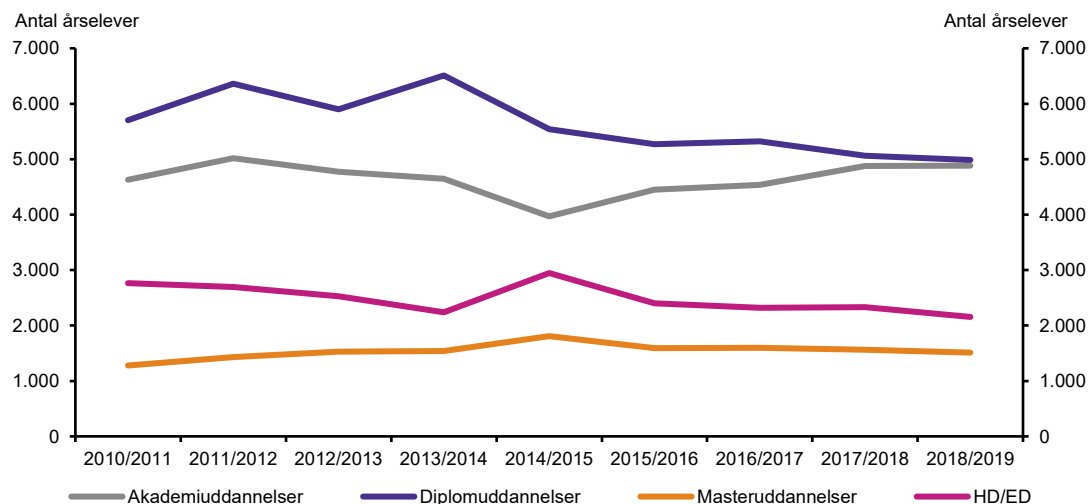
Stigning i deltageraktiviteten på akademiuddannelserne betyder, at aktivitetsniveauet nærmer sig diplomuddannelserne

Efter relativt mange år, hvor diplomuddannelserne havde flest VVEU-kursister, har akademiuddannelserne nu stort set lige så mange årselever. Uddannelserne har begge en aktivitet på omkring 4.900 årselever. Deltagelsen på akademiuddannelserne er i de senere år steget, mens den er faldet på diplomniveau.

- Aktiviteten på akademiuddannelserne er steget de seneste år. I 2018/19 deltog 4.884 årselever, hvilket er en stigning på 6 pct. i forhold til 2010/11 og 23 pct. i forhold til 2014/15, hvor niveauet var lavest.
- Aktiviteten på diplomuddannelser falder. I 2018/19 deltog 4.986 årselever, hvilket er 13 pct. færre end ved periodens start. Aktiviteten toppede i 2011/12 med 9.056 årselever.
- Aktiviteten på HD-uddannelserne udgjorde i 2018/19 2.255 årselever. Aktiviteten har lidt et relativt stort fald på 22 pct. i løbet af det seneste årti. Aktiviteten toppede i 2014/15 med 2.946 årselever.
- Aktiviteten på masteruddannelserne har et stabilt niveau. I 2018/19 deltog 1.513 årselever, hvilket er en stigning på 18 pct. i forhold til periodens start, men siden 2014/15 er deltagerveksten stagneret.

Figur 1.2

Udviklingen i årselever fordelt på VVEU-niveauerne

Anm: ED (erhvervsproglig diplomprøve) indgår under HD, men udgør få personer i hele perioden.

Fagspecifikke kurser og kursister på enkeltfag indgår ikke, hvorfor summen af årselever er lavere end ved tabel 1.1.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Forklaringer på udviklingen

Generelt er aktivitetsudviklingen påvirket af gensidigt afhængige faktorer såsom brugernes motivation og behov for efteruddannelse og deres viden om eksisterende uddannelsesmuligheder. Herudover skal både det faglige indhold og tilrettelæggelsen være relevant for brugerne, hvor undersøgelser peger på, at uddannelserne kan blive endnu mere praksisnære for brugerne, og at den fleksible tilrettelæggelse også er en

afgørende faktor for brugerne. Endelig kræver aktiviteten, at brugerne har reel adgang i praksis i forhold til tid, økonomi og adgangsmuligheder.²

Aktivitetsniveauet er påvirket af økonomiske konjunkturer. Lavkonjunktur, som var tilfældet efter finanskrisen i starten af sidste årti, påvirker brugernes mulighed for at betale for uddannelserne. Andre undersøgelser i VEU-trepart peger dog på, at aktiviteten kan blive lige så negativt påvirket af højkonjunktur, som der har været i de senere år, hvor det er sværere for offentlige og private arbejdsgivere at opdrive ressourcerne til medarbejdernes efteruddannelse.³ De senere års højkonjunktur har efter alt at dømme påvirket aktiviteten i en negativ retning.

Aktivitetsstigningen på videregående VEU frem mod 2013/14 og faldet umiddelbart herefter hænger formentlig sammen med satsningen på diplomuddannelse i ledelse i 2007. 12.000 offentlige ledere gennemførte fra 2007 til 2015 lederuddannelsen.

De seneste års stigning i aktiviteten på akademiveau hænger formentlig sammen med aftalen om VEU-milliarden, der medførte en række indsatser for at øge aktiviteten på de tekniske og merkantile akademiuddannelser herunder informationsindsatser og nedsat brugerbetaling.

Ydermere kan nævnes lovændringen i 2014 om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), der betød, at 60 % af de personer, som tidligere havde modtaget SVU, ikke længere var berettiget til støtten. Det forventes også at have påvirket aktiviteten på diplom- og masteruddannelser negativt.

I forhold til uddannelsesadfærden er der en tendens til, at flere personer deltager i et mindre omfang end tidligere. Analyser har vist et generelt brugerbehov for endnu mere fleksible skræddersyede kursustilbud. Dette kommer til udtryk ved, at brugerne foretrækker at læse enkelte moduler frem for hele efteruddannelser, og det kommer også til udtryk i aktivitetsopgørelserne.⁴ Konkret har der i 2018/19 været 3.640 flere personer, der har læst fagspecifikke kurser og korte kurser end året før, hvilket er en af forklaringer på stigningen i antal personer.

2. Udvikling i fagområder og uddannelser

For alle tre uddannelsesniveauer har det samfundsfaglige område – inklusiv det økonomisk merkantile – markant flest deltagere på videregående VEU. Det samfundsfaglige område har samtidig optaget en stigende andel af aktiviteten siden 2008. De pædagogiske og tekniske områder har de næsthøjeste aktivitetsniveauer.

2.1 Akademiuddannelserne

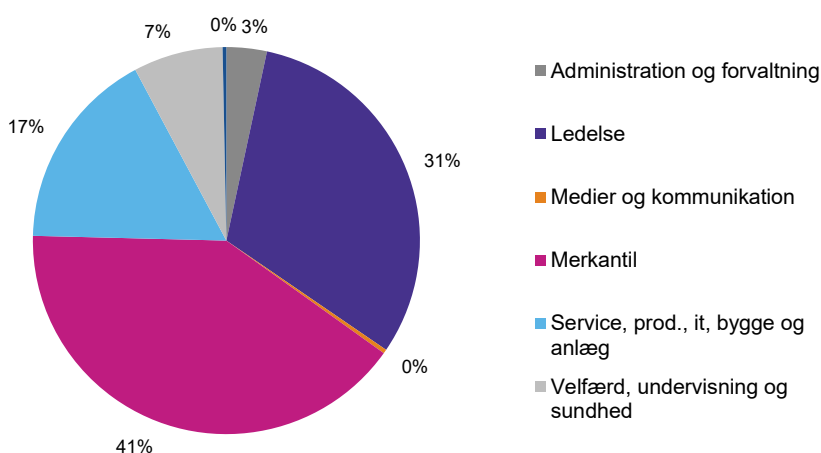
Figur 2.1

Aktivitetsandel på akademiveau, 2018

² For uddybning se rapport om Barrierer for brug af videregående VEU af Oxford Research, s. 50, og rapport om Sammenhængen mellem eksisterende VVEU og arbejdsmarkedets efterspørgsel af Teknologisk Institut og Højbjerg Brauer Schultz, s. 36.

³ Se rapport om Barrierer for brug af videregående VEU af Oxford Research, s. 53.

⁴ Se rapport om Barrierer for udbud af videregående VEU af Rambøll (s. 15) samt EVA-rapport om aktiviteten inden for offentlig videregående VEU, s. 15.

Anm.: N = 23.626 personer.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Som ovenstående figur viser, foregår langt størstedelen af aktiviteten på akademineiveau på det merkantile område og på ledelsesområdet. Til sammen står områderne for 70 pct. af den samlede aktivitet.

Aktivitsandelen fra *service, produktion m.fl.* er dog i det seneste årti steget kraftigt fra at udgøre under 4 pct. i 2011/12 til 17 pct. i 2018/19. Det kan være en indikation på, at VEU-milliardens initiativer har været med til at øge antallet af faglærte på teknisk- og produktionsrettede akademiuddannelser.

Højere aktivitet på uddannelserne som VEU-milliarden var målrettet, men akademiuddannelsen i ledelse er stadig størst

Nedenstående tabel opgør de 10 akademiuddannelser med størst aktivitet. Den viser, at *akademiuddannelsen i ledelse* har haft den klart største aktivitet i hele perioden. Det er dog kendetegnende, at aktiviteten på uddannelsen er faldet i perioden – formentlig under indflydelse af satsningen på offentlige lederuddannelser – hvorefter den faldt tilbage til et niveau lavere end ved periodens start. Uddannelserne *international handel* og *markedsføring* samt *finansiel rådgivning* tegner sig også for en væsentlig del af aktiviteten med hhv. 510 og 628 årselever i 2018/19.

Tabel 2.1

Akademiuddannelser med højeste aktivitet målt i årselever

Uddannelser	2010/11	2014/2015	2018/2019
Akademiuddannelse i ledelse	1.858	1.503	1.446
Akademiuddannelse i international handel og markedsføring	468	464	628
Akademiuddannelse i finansiel rådgivning	784	410	510
Akademiuddannelse i innovation, produkt og produktion	61	140	362
Akademiuddannelse i økonomi- og ressourcestyring	411	297	225
Akademiuddannelse i kommunikation og formidling	250	216	256
Voksenunderviser	289	194	197

Uddannelser	2010/11	2014/2015	2018/2019
Akademiuddannelse i international transport og logistik	61	114	158
Akademiuddannelse i informationsteknologi	52	68	151
Akademiuddannelse i retail	38	83	136
Akademiuddannelse i el-installation			127

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

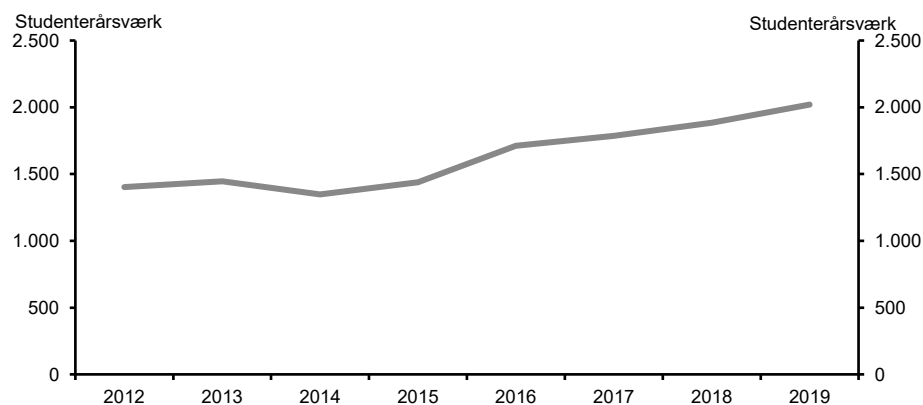
Stigende aktivitet på tekniske og digitale akademiuddannelser

Tabellen viser, at deltageraktiviteten på tekniske uddannelser såsom informationsteknologi og el-installation, som blev omfattet af lavere deltagerbetaling i forbindelse med VEU-milliarden, har - modsat den generelle trend - været i vækst i hele perioden.⁵

Det drejer sig bl.a. om uddannelsen i *innovation, produkt og innovation*, uddannelsen i *informationsteknologi* samt uddannelsen i *international transport og logistik*. Det øgede incitament har således haft en effekt, omend uddannelsernes aktivitet stadig udgør en relativt lille del af den samlede aktivitet. Den nyudviklede akademiuddannelse i el-installation har haft en relativ stor vækst siden sin start i 2015. Det samme kan siges om uddannelsen i VVS-installation. Nedenstående graf viser aktivitetsudviklingen for de 16 akademiuddannelser, som VEU-milliarden var målrettet. Samlet er aktiviteten steget 18 pct. siden 2016, hvor nye tekniske uddannelser først så dagens lys.

Tabel 2.2

Aktivitet på akademiuddannelser, som fik takstforhøjelser i forbindelse med VEU-milliarden

Anm.: Dette er modsat Danmarks Statistiks registerdata opgjort i kalenderår og senest offentliggjort marts 2020.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af indberettet studenterårsværg fra institutionerne. STÅ (studenterårsværg) svarer til årselever. Se de konkrete uddannelser i bilag.

Uddannelsen i *økonomi- og ressourcestyring* har haft et fald i deltagere på trods af, at de også har modtaget takstforhøjelser med henblik på lavere deltagerbetaling som følge af VEU-milliarden. Takstforhøjelsen er dog for merkantile uddannelser sket senere end hos de tekniske uddannelser.

⁵ Se bilag 1 for de konkrete uddannelser, som VEU-milliarden var målrettet.

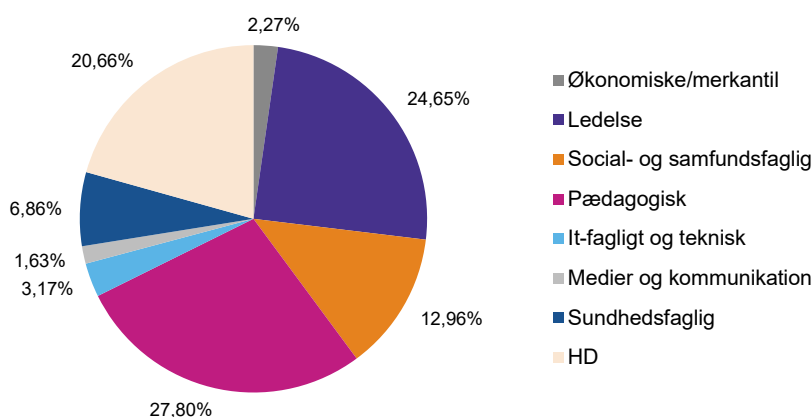
Ellers kan det bemærkes, at aktiviteten på uddannelsen i informationsteknologi er steget 21 pct. i 2018/19 i forhold til året før, hvilket harmonerer med den generelle tendens med behov for forbedrede IT-kompetencer.

På modulniveau er det også aktiviteten på moduler med digitalt sigte, som har haft størst vækst. Bl.a. er deltagerantallet på modulet *digital markedsføring* femdoblet siden 2014, mens også moduler i *database, programmering, IT-sikkerhed* og *sociale medier* har haft en bemærkelsesværdig deltagerøkvækst.

2.2 Diplomuddannelser

Figur 2.2

Aktivitetsandel på diplomniveau, 2018/19

Anm.: N = 7.140 årselever svarende til 24.993 personer.

Niveauerne inkluderer også HD og enkeltfagskursister, der læser enkeltfag på MVU. "Øvrige" hovedområder er fødevarer og bioteknik, humanistisk og teologi, kunstnerisk samt jordbrug, natur og miljø.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik (VEU20).

De pædagogiske uddannelser – først og fremmest diplomuddannelsen i pædagogik (DPU) – står for den største andel af aktiviteten på diplomniveau. Herefter følger ledelse og HD-uddannelserne. Samlet tegner de tre områder sig for over ¾ af den samlede aktivitet.

Samlet set er antallet af kursister på diplomniveau faldet med 26 pct. siden 2012. Det skyldes især relativt store fald i deltagerantallet på de aktivitetstunge ledelses- og HD-uddannelser på hhv. 37 og 39 pct. HD's andel af deltagere i forhold til alle diplomuddannelser er faldet 6 pct. point siden 2010/11.

En del af udviklingen afspejler den store satsning på diplomuddannelse i *ledelse* i 2007, der indebærer, at omkring 12.000 offentlige ledere gennemførte en diplomuddannelse frem til 2015. Alene svarer faldet i deltagere på diplom i *ledelse* fra 2011/2012 stort set til det samlede fald i den overordnede aktivitet på diplomuddannelserne.

Aktiviteten på det *sundhedsfaglige* område steg også relativt meget fra 2008-2014, hvor aktiviteten toppede med 648 årselever. Frem mod 2019 er antal årselever igen faldet betydeligt til 430.

I det samlede billede udgør uddannelser inden for det *sundhed, teknik* samt *medier og kommunikation* en begrænset størrelse i forhold til, hvor mange personer, der er beskæftiget inden for områderne. Den begrænsede aktivitet på disse felter kan hænge sammen med, at arbejdsgiverne på disse områder foretrækker skræddersyede løsninger for opkvalificering i form af IDV eller ved private udbydere. Yderligere er det *sundhedsfaglige* område karakteriseret ved, at hospitalsområdet består af store enheder, der selv har interne specialiserede uddannelsesprogrammer.

Tabel 2.3

Diplomuddannelser (inkl. HD) med højeste aktivitet målt i årselever

Uddannelser	2010/2011	2014/2015	2018/2019
Diplomuddannelse i ledelse	2.252	1.688	1.524
Diplomuddannelse i pædagogik (DPU)	1.329	1.720	1.308
Offentlig virksomhedsøkonomi, HD-2. del	1.839	1.594	727
Sundhedsfaglig diplomuddannelse	590	424	401
Diplomuddannelse i erhvervspædagogik	22	290	319
Regnskabsvæsen, HD-2. del	58	69	289
Den sociale diplomuddannelse	161	170	221
Diplomuddannelse i offentlig forvaltning og administration	222	233	164
Uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse	181	177	161
Organisation, HD-2. del	34	79	138

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Diplomuddannelserne i *ledelse* og i *pædagogik* (DPU) havde i hele perioden den største aktivitet. I 2018/19 havde uddannelserne hhv. 1.524 og 1.308 årselever. Den store satning på lederuddannelse i den offentlige sektor kommer til udtryk ved ledelsesuddannelsens høje aktivitet i 2014/15, som fremgår af tabel 2.2.

Antal årselever på diplomuddannelsen i ledelse steg i 2018/19 med 6 pct. i forhold til året før. Endnu mere, hvis vi kigger på personer, der bare læser minimum ét modul, hvilket understøtter tendensen om, at kursister i stigende grad nøjes med at læse enkelte moduler. Andre nævneværdige udviklinger er en stor deltagervækst på *den sociale diplomuddannelse* og på *diplomuddannelsen i socialformidling*.

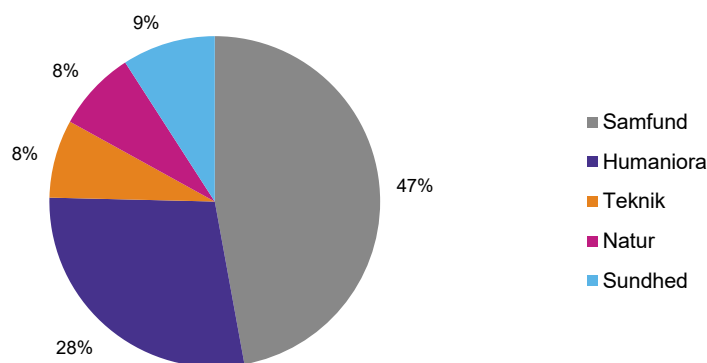
HD-2. del i *offentlig virksomhedsøkonomi* havde tredjehøjeste aktivitet, men har haft en væsentlig aktivitetsnedgang. Deltagelsen i diplom i *erhvervspædagogik* er steget.

STEM-diplomuddannelser udgør fortsat en begrænset andel af aktiviteten, og aktiviteten har ikke været i vækst i de senere år. Her er der ikke samme tendens som på akademiuddannelserne. Deltagerantallet er faldet på teknologisk diplomuddannelse i projektledelse og stagneret på uddannelsen i softwareudvikling. Dog viser indberetningsdata en vis interesse for den nyetablere diplomuddannelse i IT-sikkerhed.

2.3 Masterniveau

Figur 2.3

Aktivitetsandel på LVU-niveau, 2018

Anm.: N = 1.509 årselever (svarende til 5.560 personer).

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik (VEU20).

På masterniveau står samfundsvidenskabelige uddannelser for 47 pct. af den samlede aktivitet. Også her har fagområdets andel været stigende i det sidste årti, mens en faldende andel læser tekniske masteruddannelser.

Siden 2010 er aktivitetsandelen på de tekniske masteruddannelser faldet fra at udgøre i alt 13 til 9 pct. Det kan hænge sammen med, at virksomheder på disse områder efterspørger højt specialiserede kompetencer, og derfor prioriteres private udbydere eller IDV til at dække kompetencebehovet. Der er dog indikationer på, at tendensen er ved at vende. I hvert fald er aktiviteten for IT-masteren vokset med 54 pct. i 2018/19 i forhold til året før.

Stigende aktivitet på master i offentlig ledelse, mens aktiviteten på MBA er faldende

Tabel 2.4

Masteruddannelser med højeste aktivitet målt i årselever

Uddannelser	2010/2011	2014/2015	2018/2019
Master i Offentlig ledelse (MPG)	55	296	305
Master i Læreprocesser (MLP)	58	65	97
Master of Business administration (MBA)	188	189	95
Master of Business administration executive (EMBA)		52	75
Master i Positiv psykologi		92	46
Master i Klinisk sygepleje	22	48	45
Master i teknologiledelse (MMT)	46	31	60
Master i IT-ledelse		32	43
Master i Skat	8	38	41
Master i Organisationspsykologi	10	32	40

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Master i *offentlig ledelse* (MPG) bidrog i 2018/19 med den største aktivitetsandel med i alt 305 årselever. Også aktiviteten på denne uddannelse har draget fordel af trepartsmidlerne fra 2007, der gav tilskud til offentlige lederes deltagelse. Det er dog iøjefaldende, at MPG har fortsat sin aktivitetsvækst modsat *lederuddannelserne* på akademi- og diplomniveau.

Næsthøjeste aktivitet er på MLP og MBA med hhv. 97 og 94 årselever. Især MBA har dog haft et faldende antal deltagere. MBA'en havde i periodens start den største aktivitet.

MBA-programmerne er primært rettet mod ledere eller lederaspiranter i det private erhvervsliv. Aktivitetsudviklingen for MPG og MBA indikerer således en stigende interesse for offentlig efteruddannelse på masterniveau blandt offentlige ledere, mens interessen blandt private erhvervsledere er faldende. Det kan også indikere, at kursister i stigende grad har fravalgt MBA til fordel for MPG og EMBA.

3. Institutionernes aktivitet

Alle videregående uddannelsesinstitutioner udbød videregående VEU i 2018/19. De 10 institutioner med størst aktivitet ses i tabellen nedenunder. Københavns Professionshøjskole (KP) havde den største aktivitet med ca. 2.253 årselever. Dernæst følger Copenhagen Business School (CBS), Professionshøjskolen VIA, Aarhus Universitet (AU) og Syddansk Universitet (SDU).

KP og VIA har oplevet et markant fald i kursusaktiviteten mellem 2010/11 og 2018/19. UCL og CBS har oplevet et væsentligt fald i antal deltagere i 2018/19 i forhold til året før på hhv. 27 og 12 pct.

Tabel 3.1

Uddannelsesudbydere med højest aktivitet (årselever)

Institutioner	2010/2011	2014/2015	2018/2019
Københavns Professionshøjskole	3.700	3.190	2.253
Copenhagen Business School	1.546	2.129	1.566
Professionshøjskolen VIA University College	2.173	1.840	1.290
Copenhagen Business Academy	1.215	1.046	1.192
Syddansk Universitet	1.133	1.122	1.189
Professionshøjskolen University College Nordjylland	1.093	916	1.019
Aarhus Universitet	1.499	1.594	1.014
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	1.594	1.229	892
Professionshøjskolen Absalon	782	605	758
Københavns Universitet	444	758	697

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

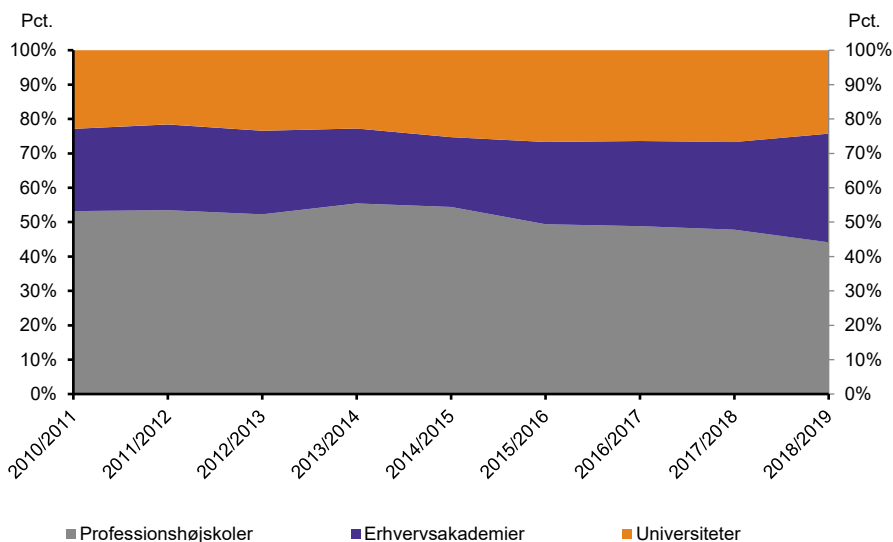
Professionshøjskoler har den største andel af årselever

Professionshøjskoler har den største andel af alle deltagere på videregående VEU med 44 pct. i 2018/2019, mens erhvervsakademierne står for en fortsat stigende andel. Opgør man fordelingen i årselever, har universiteterne næsten 1/3. Det indikerer, at

deltagerne på universiteter læser sin VEU-uddannelse i længere tid, når de først er i gang.

Figur 3.1

Fordeling af unikke deltagere på VVEU mellem institutionstyper

Anm: N = 76.458 personer (2018/19). Data dækker over institutioner under UFM på videregående VEU.
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

3.1 Erhvervsakademierne

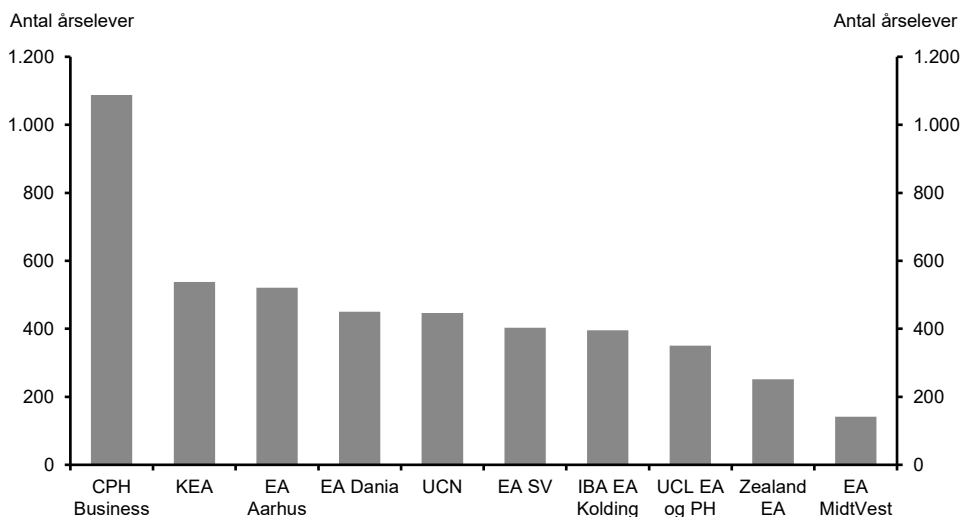
Copenhagen Business Academy (CPH Business) har siden 2010/11 haft den største aktivitet af erhvervsakademierne. I 2018/19 havde institutionen 1.088 årselever. De seneste år er en stigende andel kommet gennem aktiviteter på SmartLearning, som udgør over 25 pct. af institutionens årselever i 2018/19. Da SmartLearning er et samarbejde mellem alle erhvervsakademierne, har andre institutioner også andel i denne aktivitet. SmartLearning-aktiviteten er ikke fordelt ud på de andre institutioner i figuren nedenfor.

Efter CPH Business følger en række institutioner med en kursusaktivitet på mellem 400 og 600 årselever heriblandt EA Aarhus, Københavns Erhvervsakademi (KEA), UC Nordjylland (UCN), EA Kolding og UC Lillebælt Erhvervsakademi og Professionshøjskole. Zealand - Sjællands Erhvervsakademi og EA Midtvest har den laveste aktivitet. For stort set alle erhvervsakademierne har akademiuddannelsen i ledelse mest aktivitet.

Især Erhvervsakademi Dania og IBA Kolding har haft en bemærkelsesværdig positiv deltagervækst igennem flere år med en gennemsnitlig årlig deltagervækst på hhv. 18 og 11 pct. siden 2014/15.

Figur 3.2

Erhvervsakademiernes udbud af akademiuddannelser opgjort i årselever, 2018/2019

Anm.: Data dækker over institutioner under UFM's årselever på videregående VEU. "Øvrige" dækker her over KP, VIA, DMJX og AU. For UCL EA og PH er der data for kursister på akademiuddannelser.

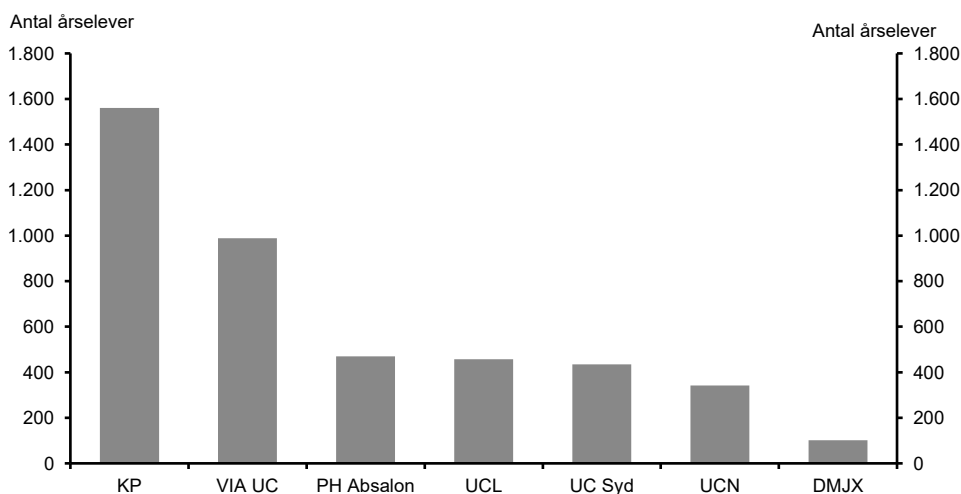
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

3.2 Professionshøjskolerne

Københavns Professionshøjskole (KP) har den største kursusaktivitet af professionshøjskolerne med 1.561 årselever i 2018/19. Stort set alle professionshøjskolerne har størst aktivitet på DPU, diplomuddannelse i ledelse samt enkeltfag på lærer- og pædagoguddannelsen.

Figur 3.3

Professionshøjskolernes udbud af diplomuddannelser opgjort i årselever, 2018/19

Anm.: Data dækker over institutioner under UFM's årselever på videregående VEU. "Øvrige" dækker her over AAU, DTU, EA Aarhus, EASJ, CPH Business, KU, KEA, EA Kolding, ITU, RUC og EA SydVest.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

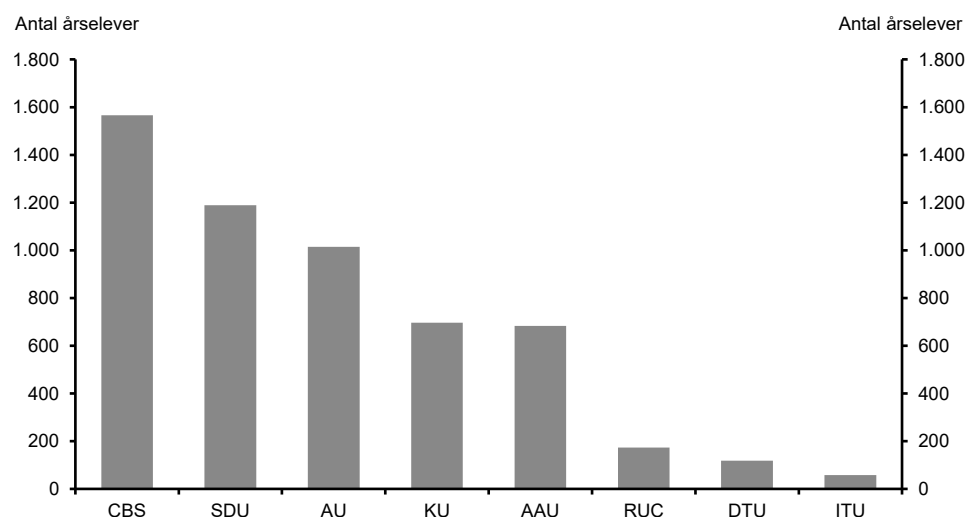
3.3 Universiteterne

CBS har den største VVEU-aktivitet af universiteterne, hvilket i høj grad skyldes udbuddet af HD-uddannelserne. HD fylder også en relativt stor del af AU's og SDU's årselever. For både SDU og AU gør det sig gældende, at enkeltfag på jura udgør en stigende andel (i 2017/18 udgjorde årselever på jura-enkeltfag 28 pct. af VVEU-aktiviteten på SDU).

I forhold til sin studenterbestand på ordinære uddannelser har Københavns Universitet få elever på videregående VEU. Det hænger sammen med, at universitetet ikke udbyder HD eller nogle af de mest populære masteruddannelser på VEU-området såsom MBA og MPG. Her er der flest årselever på de humanistiske fag. Størstedelen af ITUs årselever læser master i IT-ledelse.

Figur 3.4

Universiteternes udbud af videregående VEU fordelt på institutioner, 2018/19

Anm.: Data dækker over institutioner under UFM's årselever på videregående VEU.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Brugerne

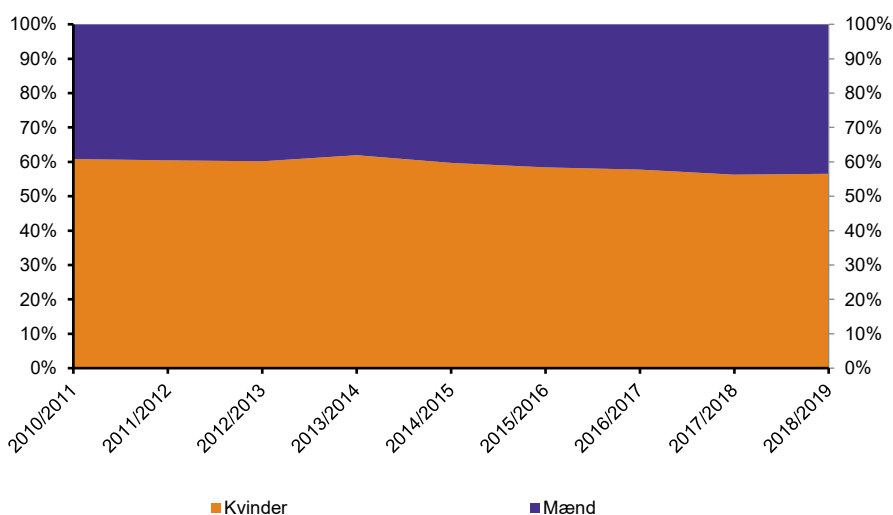
4. Køn og alder

4.1 Køn

Kvinder har siden 2010 udgjort majoriteten af deltagerne på videregående VEU, men andelen af mænd har været stigende. Kvinder udgør i 2018/19 ca. 57 pct. af kursisterne, mens mænd udgør godt 43 pct. Andelen af mænd er siden 2010 steget 4 procentpoint.

Figur 4.1

Den kønsmæssige fordeling på videregående VEU

Anm: N = 75.384 personer i 2018/19.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Udslagsgivende for den samlede fordeling er især den klare majoritet af kvinder på diplomniveau, der udgør den største kursusaktivitet.

Kun på akademiveau er mænd i overtal blandt deltagerne på videregående VEU

Andelen af kvinder på de tre niveauer udgør i 2018/19:

- 46 pct. på akademiveau
- 61 pct. på diplomniveau (inklusive HD)
- 57 pct. på masterniveau

Kun på akademiveau udgør mænd majoriteten. Her er det til gengæld bemærkelsesværdigt, at kønsfordelingen har forskudt sig i perioden. I 2010/11 var 47 pct. af kursisterne på akademiveau mænd, mens de udgør 54 pct. i 2018/19. Det kan hænge sammen med, at mænd er overrepræsenteret på det *merkantile og tekniske* område, der er akademiernes største fagområder, og hvor aktivitetsandelen er steget i perioden.

Kvindens store andel på diplomniveauet hænger især sammen med, at kvinder er i overtal i *offentlig administration, undervisning og sundhed* – heriblandt lærere, pædagoger og sygeplejersker – som er professionerne med størst kursuskativitet på videregående VEU. Kvinder udgør dog en mindre andel i branchen end tidligere. I 2018/19 var 72 pct. af deltagerne på diplomuddannelserne kvinder. Mænd er til gengæld i overtal på HD-uddannelsen, hvor de udgør 65 pct. Kvinder har i de seneste årti udgjort en stigende andel på masteruddannelserne.

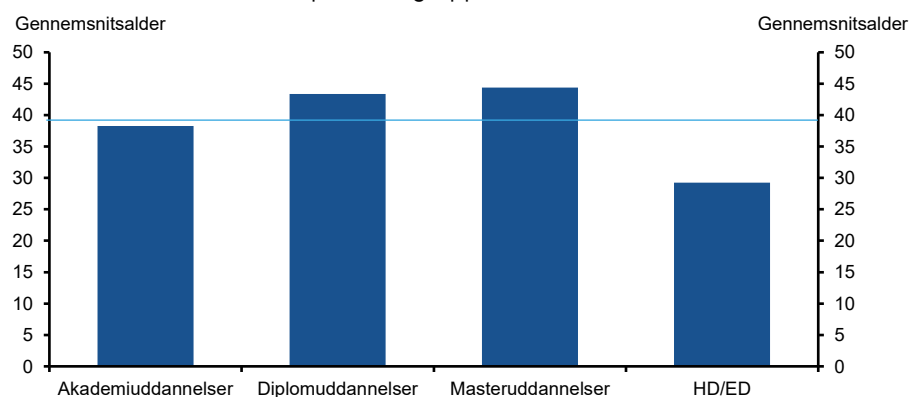
4.2 Alder

Den samlede gennemsnitsalder for deltagere på videregående VEU er 39,5 år. Det er ca. 1 år højere end i 2010. VEU-deltagerne er altså generelt blevet ældre.

Gennemsnitsalderen er med 44 år højest blandt kursister på masterniveau og lavest blandt kursister på HD, hvor gennemsnitsalderen er 29 år. Størst forskydning er sket blandt deltagere på akademi- og masteruddannelser, hvor gennemsnitsalderen siden 2010 er steget hhv. 3 år for akademikursister og 4 år for kursister på masteruddannelser.

Figur 4.2

Gennemsnitsalder fordelt på VEU-grupperne

Anm.: Den horisontale linje angiver gennemsnitsalderen (målt ud fra kursister). Fagspecifikke kurser er her udeladt, da populationen er lille.

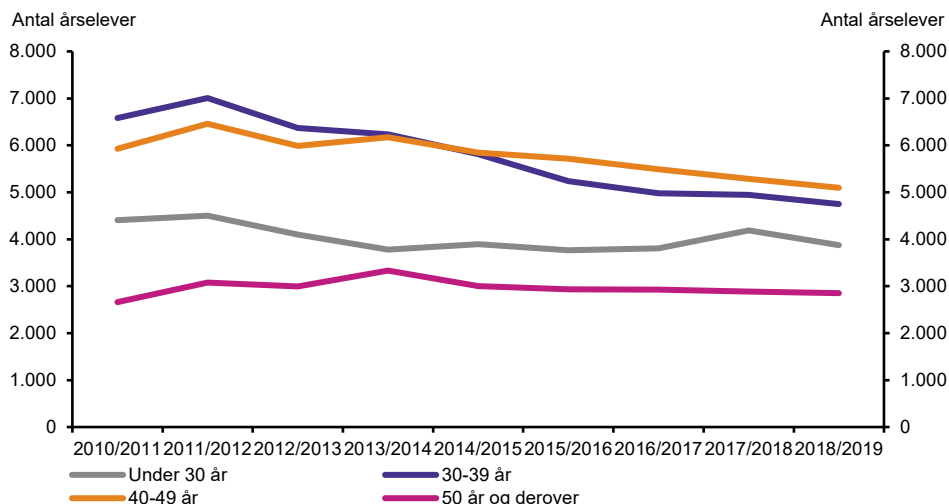
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Deltagerne på videregående VEU er blevet ældre

- Deltagere under 30 år udgør 23 pct.
- Deltagere mellem 30-39 år udgør 29 pct.
- Deltagere mellem 40-49 år udgør 31 pct.
- Deltagere 50+ år udgør 17 pct.

Figur 4.3

Antal årselever fordelt på aldersgrupper

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Af grafen kan ses en aldring af VEU-deltagerne. Aktivitetsandelene for aldersgrupperne "40-49 år" og "50+" er vokset hhv. 2 og 4 procentpoint fra 2010/11 til 2018/19.

På akademniveau er der sket en betydelig forskydning mod ældre deltagere. I 2010/11 udgjorde gruppen "under 30 år" den største gruppe på 36 pct. I 2018/19 er der stort lige mange deltagere i 30'erne, 40'erne og 50'erne.

5. Uddannelsesbaggrund blandt kursisterne

Nedenstående figur viser, at overvægten af deltagere på videregående VEU har en mellemlang videregående uddannelse (MVU) (dvs. diplom-, professionsbachelor- eller bacheloruddannelse) som højest fuldførte uddannelse. I 2018/19 udgjorde denne gruppe 35 pct. af VVEU-deltagerne. Den næststørste gruppe har en erhvervsuddannelse som højest fuldførte uddannelse og udgør 22 pct.

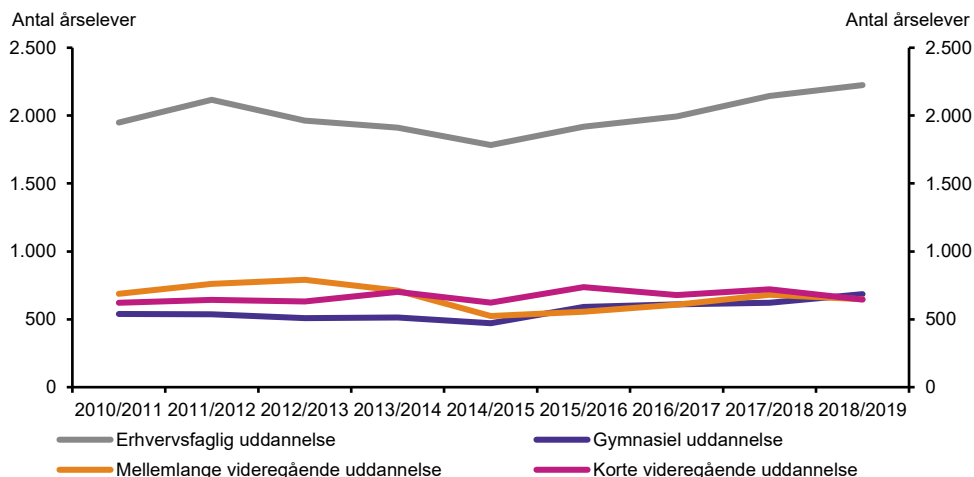
En stigende andel har erhvervsakademibaggrund – navnlig med en finans- eller markedsføringsøkonomuddannelse.

De to mest hyppige uddannelsesbaggrunde blandt deltagere på videregående VEU er fortsat lærer- og pædagoguddannelserne.

5.1 Akademiuddannelsen

Figur 5.1

Højest fuldførte uddannelse blandt deltagere på akademiuddannelserne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Personer med erhvervsfaglig uddannelse udgør den betydeligt største gruppe på akademiuddannelser med en andel på 46 pct. Det hænger sammen med, at akademiuddannelser ofte bygger oven på erhvervsuddannelser.

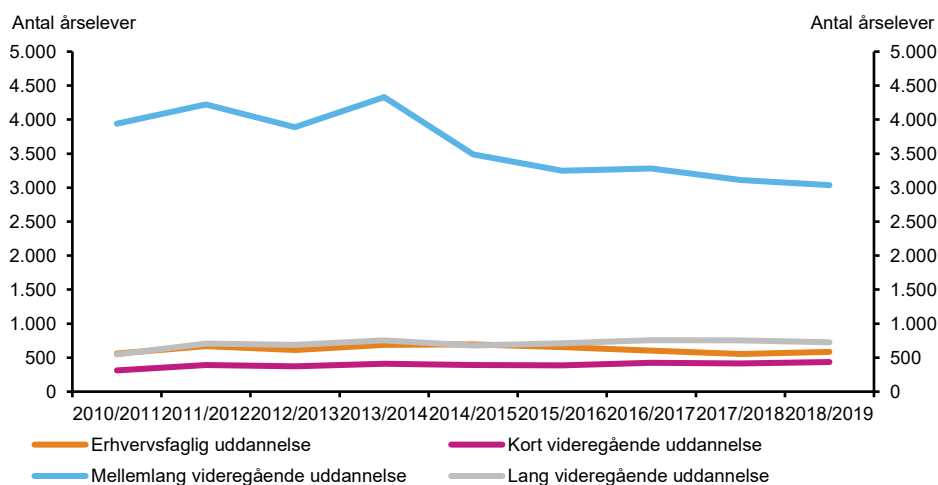
Over halvdelen af de erhvervsfaglige har baggrund som kontoruddannet. 31 pct. har baggrund inden for teknologi, byggeri og transport. Denne gruppe har oplevet en betragtelig stigning i perioden fra 339 årselever til 698 i 2018/19. Det kan især tilskrives en øget aktivitet blandt elektrikere, hvor en stor del har læst akademiuddannelse i *el-installation* og tømrere, hvor størstedelen har læst akademiuddannelse i *ledelse*.

Personer med KVVU, MVU og gymnasiale uddannelser er relativt ligeligt repræsenteret. Fælles for deltagere med KVVU er en merkantil baggrund. Pædagoger tegner sig for størstedelen af aktiviteten blandt deltagere med MVU.

5.2 Diplomuddannelsen

Figur 5.2

Højest fuldførte uddannelse blandt deltagere på diplomuddannelserne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Deltagere med baggrund fra velfærdsuddannelserne udgør størstedelen på diplomuddannelserne

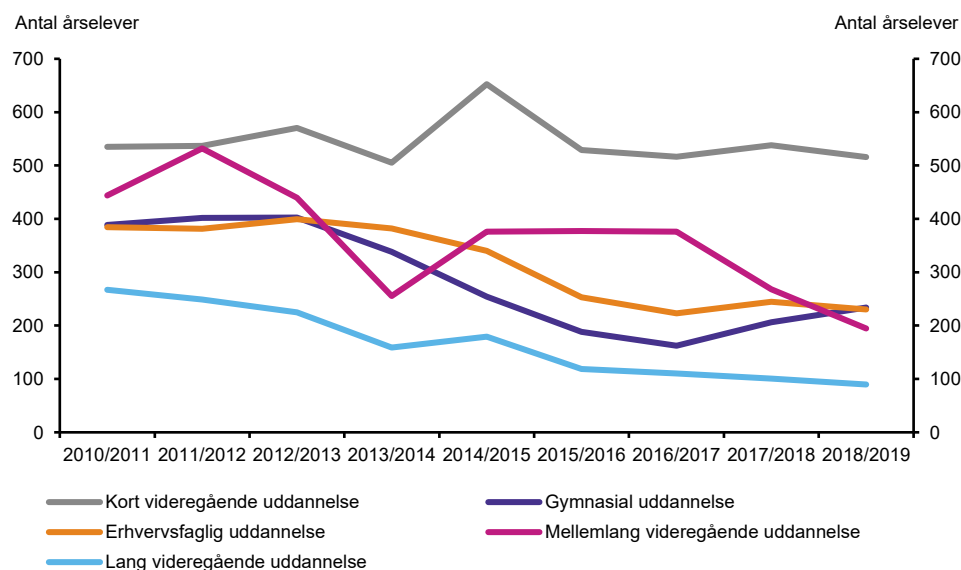
Langt størstedelen af deltagere på diplomniveau har i forvejen MVU-baggrund. VEU-deltagelsen for denne gruppe medfører altså ikke en formel forhøjelse af deres uddannelsesniveau. Gruppen udgør ca. halvdelen af alle kursusdeltagere. 2/3 af gruppen har baggrund som sygeplejersker, lærere og pædagoger. Den *sundhedsfaglige diplomuddannelse* samt diplom i ledelse står for størstedelen af sygeplejerskernes aktivitet, mens en stor del af lærere og pædagoger også læser diplom i *ledelse*, men først og fremmest diplomuddannelsen i *pædagogik* (DPU). Deltagere med erhvervsfaglig, KVVU- og LVU-baggrund udgør hhv. 11 og 14 pct. af den samlede bestand.

Andelen med en MVU-baggrund er faldende. Mest iøjefaldende er, at antallet af sygeplejersker på diplomuddannelserne er faldet 35 pct. siden 2011/12, hvilket er signifikant mere end den generelle tendens. Også antallet af pædagoger og socialrådgivere er faldet med 20 pct. Til gengæld er andelen med en kandidatuddannelse steget, hvor deltagerne fortrinsvis har en humanistisk eller samfunds faglig baggrund. For begge grupper er diplom i ledelse samt *DPU* de mest populære.

5.3 HD-uddannelsen

Figur 5.3

Højest fuldførte uddannelse blandt deltagere på HD-uddannelserne

Anm.: Kun HD-2. del er med her, da det er klassificeret som en videregående uddannelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

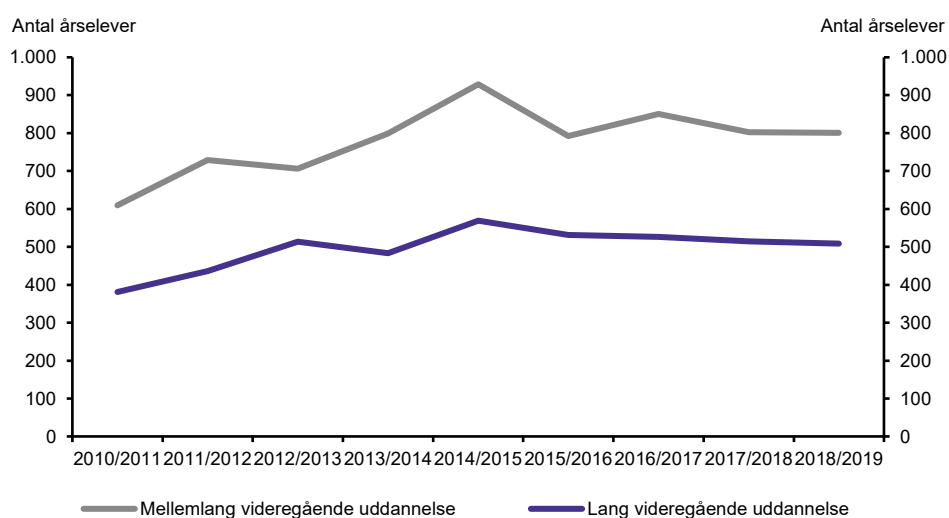
På HD-uddannelsen er der sket relativt store forskydninger i deltagernes uddannelsesniveau siden 2010/2011. Deres kursister kommer fra en bred baggrund. Generelt udgør deltagere med erhvervsakademibaggrund en stigende deltagerandel på HD-uddannelser. Det skyldes især en stigning i antallet af finansøkonomer, der læser HD. Finansøkonom er den uddannelse, som flest HD-deltagerne har som højest fuldførte, og i 2018/19 er der 75 pct. flere deltagere med denne baggrund end i 2010/11.

Ellers er de mest bemærkelsesværdige udviklinger et fald i universitetsuddannede, som læser HD, og at væsentligt færre deltagere, der har afsluttet moduler på *offentlig virksomhedsøkonomi HD 2. del* vælger at læse yderligere moduler på samme uddannelse. Derudover kan det fremhæves, at væsentligt færre diplomingeniører læser HD (fald fra 62 årselever i 2010/11 til 18 i 2018/19), hvilket stemmer overens med, at de i mindre grad end tidligere har deltagere med teknisk baggrund. Også antallet af deltagere med en kandidatgrad i erhvervsøkonomi og jura på HD-uddannelsen er halveret.

5.4 Masteruddannelserne

Figur 5.4

Højest fuldførte uddannelse blandt deltagere på masteruddannelserne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Aktiviteten på masteruddannelserne er drevet af personer med en mellemlang og lang videregående uddannelse, som også er de eneste adgangsgivende uddannelsesniveauer til masteren.

Også på masterniveau udgør sygeplejersker, lærere og pædagoger den klart største gruppe blandt deltagere med MVU. De mest populære uddannelser, som MVU'ere læser, er *MPG*, master i *positiv psykologi* samt master i *klinisk sygepleje*.

Gruppen med en kandidatuddannelse udgøres primært af kandidater med samfundsvidenskabelig og humanistisk baggrund. De mest populære masteruddannelser for LVU'ere er *MPG*, *MBA* og undervisningsrelaterede uddannelser.

6. Indkomst, sektor og region

6.1 Indkomst

Den samlede gennemsnitlige årsindkomst blandt VEU-deltagere, der er i beskæftigelse, er 420.920 kr. Indkomstfordelingen blandt VEU-deltagere i beskæftigelse viser generelt en positiv sammenhæng mellem uddannelsesniveau og indkomst.

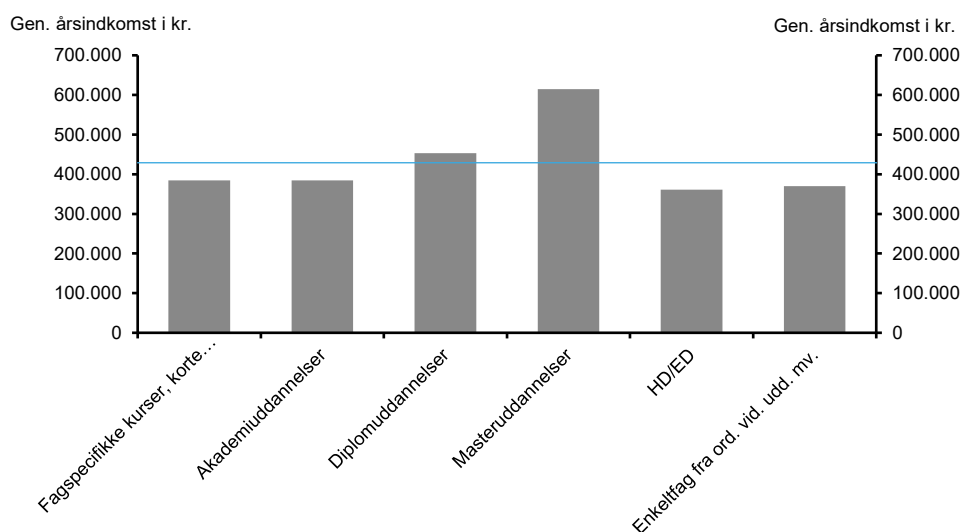
Kursisternes gennemsnitligt årsindkomst i året før kursusstart opdelt på uddannelsesniveau er:

- 384.132 kr. på akademiuddannelser
- 452.975 kr. på diplomniveau
- 361.446 kr. på HD
- 614.610 kr. på masterniveau

Nedenstående diagram viser en mere detaljeret opdeling, der bl.a. viser, at gennemsnitsindkomsten på HD-uddannelsen er den laveste. Det kan hænge sammen med kursisternes relativt lave alder og anciennitet på arbejdsmarkedet.

Figur 6.1

Årsindkomst blandt VEU-deltagere fordelt på videregående VEU-grupper, 2018/19

Anm.: N = 75.384 personer. Gennemsnitlig årsindkomst året før kursusstart (personer med negativ årsindkomst indgår også). Linjen markerer den samlede gennemsnitsindkomst.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Indkomstniveauet er højest blandt deltagere på uddannelser inden for ledelse og teknologi

Kursister på ledelsesuddannelsen har den højeste indkomst på akademiveau. Dernæst følger kursister inden for *automation* og *drift* og de øvrige tekniske uddannelser.

På diplomniveau har kursister på teknologiuddannelserne den højeste indkomst. Den højeste gennemsnitsindkomst finder man blandt kursister på teknologisk diplomuddannelse diplomuddannelsen i *IT*, *ingeniørernes lederdiplomuddannelse* samt diplomuddannelse i *stærkstrømsteknologi* med årlige gennemsnitsindkomster på over 550.000 kr.

På masterniveau er det især kursister på EMBA, MBA og andre ledelsesuddannelser, som trækker gennemsnitsindkomsten op. Således tjener VEU-deltagere på det samfundsfaglige område mest efterfulgt af deltagere på det tekniske-, naturvidenskabelige-, humanistiske og sundhedsfaglige område.

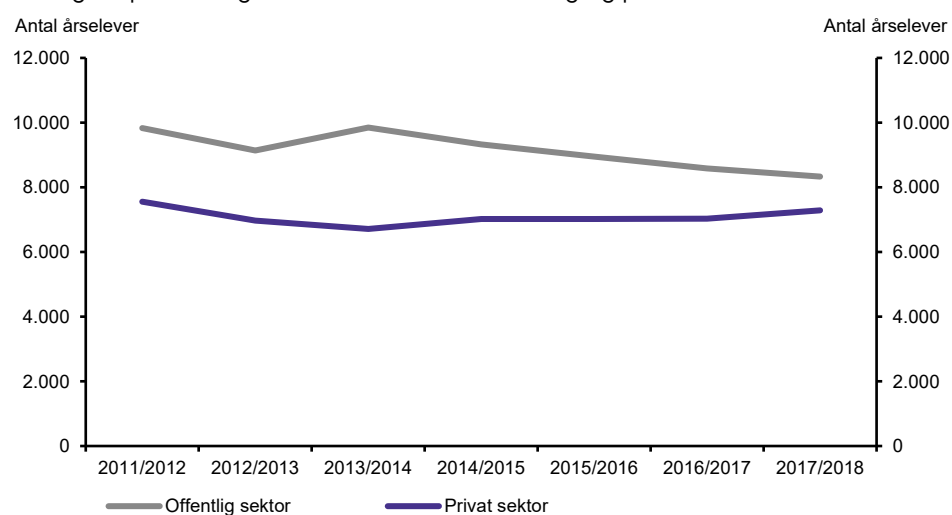
For både akademi-, diplom- og masteruddannelser gælder det, at kursister med arbejde i den private sektor, tjener mere end deltagere fra den offentlige sektor. Forskellen er størst på masteruddannelserne, hvor privatansatte kursister i 2018/19 tjener 20 pct. mere end offentligt ansatte. På diplomniveau er forskellen 16 pct., mens forskellen på akademiniveau er 5 pct. På HD-uddannelsen tjener deltagere fra den offentlige sektor dog mere end deltagere fra den private. Det skyldes sandsynligvis, at gennemsnitsalderen for offentligt ansatte deltagere på HD er relativt højere (36) end for privatansatte (29). De har således formentlig mere anciennitet på arbejdsmarkedet.

6.2 Sektor

Medarbejdere fra den offentlige sektor udgør majoriteten på videregående VEU, men ansatte fra den private sektor har i de senere år udgjort en stigende andel.

Figur 6.2

Deltagere på videregående VEU fra hhv. offentlig og privat sektor

Anm.: I populationen indgår kun kursister med tilhørende arbejdsmarkedsoplysninger og som er i beskæftigelse. Perioden strækker sig fra 2011/12 til 2017/18, da der er en relativt høj kursistandel med uoplyst branche i 2010/11 og 2018/19.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Ud af alle deltagerne på videregående VEU arbejdede 53 pct. i den offentlige sektor i 2017/18. Andelen af deltagere fra den offentlige sektor er siden 2013/14 faldet med 6 procentpoint, hvilket formentlig skyldes, at færre fra velfærdsprofessionerne deltager i videregående VEU.

Flest privatansatte deltagere på akademiuddannelserne, mens diplom- og masteruddannelse har flest fra den offentlige sektor

Som nedenstående tabel viser, er der stor forskel på deltagerne fordelt mellem den offentlige og private sektor alt efter uddannelsesniveau. På akademiniveau arbejder 71 pct. af deltagerne i den private sektor. På diplomniveau er der en majoritet af offentligt ansatte. På diplomuddannelser er 18 pct. af kursisterne ansat i det private, mens 91 pct. på HD-uddannelsen er ansat i det private. Også på masteruddannelserne er der en klar

overvægt af deltagere fra den offentlige sektor, mens sektorfordelingen er relativt ligelig blandt deltagere på fagspecifikke kurser. Her arbejder privatansatte deltagere især i banksektoren.

Tabel 6.1

Deltagere på videregående VEU fordelt på sektorer, 2018/2019

	Offentlig sektor	Privat sektor
Akademiveau	29%	71%
Diplomniveau	82%	18%
HD	9%	91%
Masterniveau	68%	32%

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

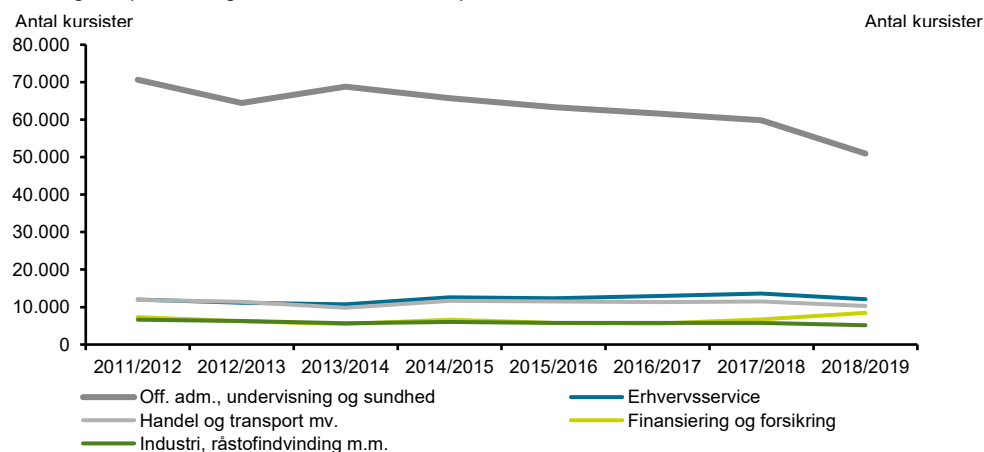
Det er særligt i kommunalt regi, at VEU-deltagerne er ansat. Næsten 1/3 af alle VVEU-deltagere arbejder her. Til sammenligning arbejder 14 pct. i staten og 6 pct. i regioner. Det hænger sandsynligvis sammen med det store antal lærere og pædagoger på videregående VEU. Begge faggrupper står også for størstedelen af kursusaktiviteten på fagspecifikke kurser.

7. Branche

Størstedelen af deltagerne på videregående VEU arbejder inden for offentlig administration, undervisning og sundhed. Det er især undervisere (på alle uddannelsesniveauer) samt ansatte på dag- og døgninstitutioner, der har et højt VEU-aktivitetsniveau. Næststørste branche repræsenteret på VEU-niveau er *erhvervsservice* og *handel og transport*, men de udgør stadig en begrænset andel i forhold til førstnævnte.

Figur 7.1

Deltagere på videregående VEU fordelt på brancher

Anm.: I populationen indgår kun kursister med tilhørende arbejdsmarkedsoplysninger og som er i beskæftigelse. Brancherne er opdelt efter db07 opgjort efter den sidste arbejdsdag to måneder før kursusstart.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Færre af VVEU-deltagerne kommer fra offentlig administration, undervisning og sundhed, mens flere fra byggebranchen deltager

7.1 Akademiuddannelser

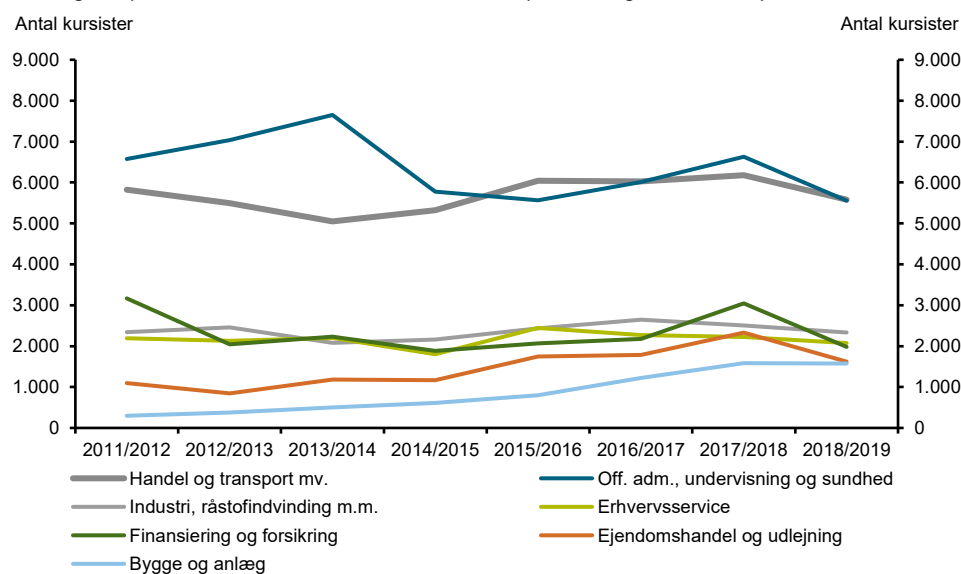
Der er stor forskel på kursisternes branchefordeling mellem de tre uddannelsesniveauer. På akademiniiveau er der flest kursister i 2018/19, der arbejder med *handel og transport* (5.185 kursister). Det er især kursister inden for *bil-, engros- og detailhandel*, som i stigende grad har taget efteruddannelse på akademiniiveau. Næsten lige så mange arbejder inden for *offentlig administration m.m.*

Et godt stykke efter har brancherne *industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed, finansiering og forsikring* og *erhvervsservice* en relativt lige fordeling med 2.000-2.500 kursister.

Underbranchegrupperne fødevarer-, metalvarer- og maskinindustrien har en stor andel af kursister. De to førstnævnte har haft væsentlig aktivitetsvækst i perioden, mens sidstnævntes aktivitet er faldet.

Figur 7.2

Deltagere på akademiuddannelserne fordelt på deltagerens tilknyttede brancher

Anm.: Branchen er opdelt efter db07 opgjort den sidste arbejdsdag to måneder før kursusstart. Brancherne 'information og kommunikation', 'kultur, fritid og anden service' samt 'landbrug, skovbrug og fiskeri' er udeladt, da de udgør en lille andel af den samlede kursistbestand.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Flere deltagere fra bygge- og anlægsbranchen og færre fra den finansielle sektor

Det er derudover værd at bemærke et stort fald i antal deltagere fra branchen *finansiering og forsikring*. F.eks. er antallet af deltagere, der arbejder i banker, sparekasser og andelskasser halveret i løbet af de seneste årti.

Deltagere bygge- og anlægsbranchen er vokset kraftigt. I 2011/12 var der 298 kursister fra branchen, mens antallet var 1.572 i 2018/19. Det er især bygningsentreprenører, el-installatører og tømrere, som i stigende grad har benyttet sig af akademiuddannelser.

Tabel 7.1

Branchefordelingen for kursister på akademiuddannelserne

	2011/2012	2018/2019
Handel og transport mv.	25%	24%
Offentlig administration, undervisning og sundhed	28%	24%
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	10%	10%
Erhvervsservice	9%	9%
Finansiering og forsikring	13%	9%
Ejendomshandel og udlejning	5%	7%
Bygge og anlæg	1%	7%
Information og kommunikation	4%	4%
Kultur, fritid og anden service	3%	4%
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1%	1%

Anm.: N = 16.865 personer i 2018/19.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

7.2 Diplomuddannelser

Branchefordelingen har været relativt konstant på diplomniveau. Deltagere fra *offentlig administration, undervisning og sundhed* udgør langt de fleste deltagere på diplomuddannelserne. De udgør over 80 pct. af alle kursister.

En stor del af denne gruppe er lærere, pædagoger og sygeplejersker. Deltagere ansat på grundskoler udgør i alt 19 pct. af denne gruppe, på ungdomsuddannelser 10 pct., ansat i offentlig administration 10 pct., på daginstitutioner 17 pct. m.fl.

Færre deltagere der arbejder i sundhedsvæsenet

En nævneværdig udvikling er, at VEU-kursister fra sundhedsvæsenet er halveret fra 2011/12 til 2018/19. Nedgangen ses især blandt sygeplejersker, hvor en forklaring kan være, at de i stigende grad efteruddanner sig andre steder end offentligt videregående VEU, og at mange var en del af satsningen på diplom i ledelse.

Langt størstedelen af ovenstående læser almene diplomuddannelser. De tre mest populære uddannelser er hhv. *diplomuddannelse i ledelse*, *diplomuddannelse i pædagogik (DPU)* samt *den sundhedsfaglige diplomuddannelse*.

Generelt er forskydningen i brugersammensætningen begrænset i løbet af de seneste årti. Som det kan ses af tabel 7.2, er det stadig de store velfærdsfaggrupper, som repræsenterer størstedelen af kursisterne. Dykker man mere detaljeret ned i tallene, kan det alligevel fremhæves, at der er et betragteligt fald i deltagere fra restaurationsbranchen, fra medicinalindustrien og engroshandlen.

Tabel 7.2

Branchefordelingen for VEU-deltagere på diplomuddannelser

	2011/2012	2018/2019
Offentlig administration, undervisning og sundhed	83%	83%
Erhvervsservice	5%	6%
Kultur, fritid og anden service	3%	2%
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	3%	2%
Handel og transport mv.	3%	2%
Information og kommunikation	2%	1%
Finansiering og forsikring	1%	1%
Ejendomshandel og udlejning	0%	1%

Anm.: N = 22.216 personer i 2018/19. Ejendoms-, bygge- og anlægsbranchen, og deltagere inde for landbrug, skovbrug og fiskeri er ikke med i ovenstående tabel, da de udgør en marginal andel. Derfor summerer tabellen ikke til 100.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

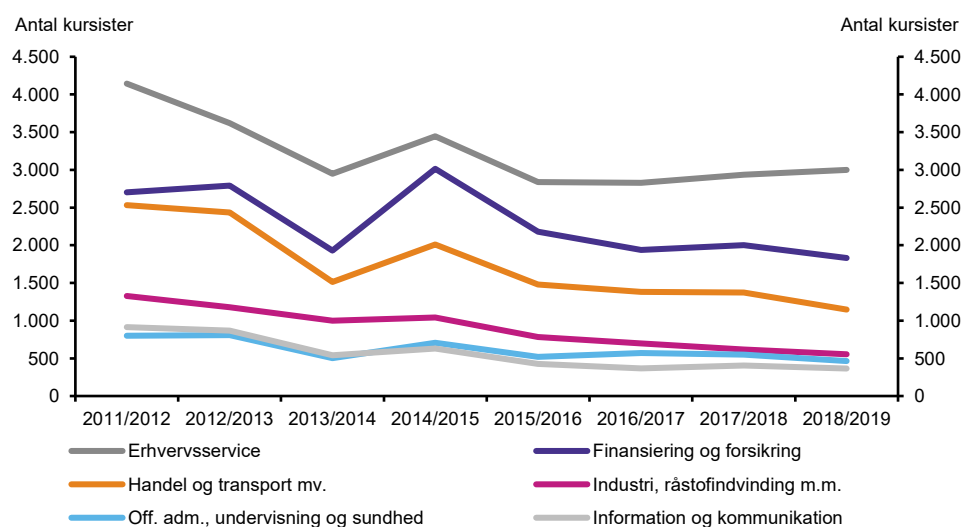
7.3 HD-uddannelser

Deltagernes branchefordeling på HD-uddannelserne har over de seneste 10 år været relativt konstant. Over 1/3 af deltagerne på HD-uddannelserne arbejder med erhvervsservice. Det er fortrinsvis inden for revisionsbranchen. Fra handelsbranchen deltager flest fra supermarkeder og engroshandlen, mens deltagere fra finansbranchen primært arbejder i pengeinstitutter.

Det er iøjefaldende, at andelen af deltagere fra industribranchen er faldet 3 procentpoint. Dykker vi længere ned i tallene, ser vi, at der især har været et fald i deltagere fra maskin- og medicinalindustrien.

Figur 7.3

Deltagere på HD-uddannelserne fordelt på deltageres tilknyttede brancher

Anm.: Brancherne 'information og kommunikation', 'ejendomshandel og udlejning', 'kultur, fritid og anden service', 'bygge og anlæg' samt 'landbrug, skovbrug og fiskeri' er udeladt, da de udgør en lille andel af den samlede kursistbestand.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Tabel 7.3

Branchefordelingen for VEU-deltagere på HD-uddannelser

	2011/2012	2018/2019
Erhvervsservice	32%	39%
Finansiering og forsikring	21%	24%
Handel og transport mv.	20%	15%
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	10%	7%
Offentlig administration, undervisning og sundhed	6%	6%
Information og kommunikation	7%	5%
Ejendomshandel og udlejning	2%	1%
Kultur, fritid og anden service	2%	1%
Bygge og anlæg	1%	1%

Anm.: N = 3.674 personer.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik

7.4 Masteruddannelserne

På masterniveau udgør *offentlig administration, undervisning og sundhed* ligeledes den markant største branche. Mens andre branchers aktivitet på masteruddannelserne har været relativt stabil, er antallet af kursister fra *offentlig administration m.m.* vokset med over 16 pct. fra 5.709 kursister i 2011/12 til 6.650 i 2018/19.

I dag arbejder 70 pct. af masterdeltagerne inden for offentlig administration m.m. Der er en relativt ligelig fordeling deltagere med ansættelser i:

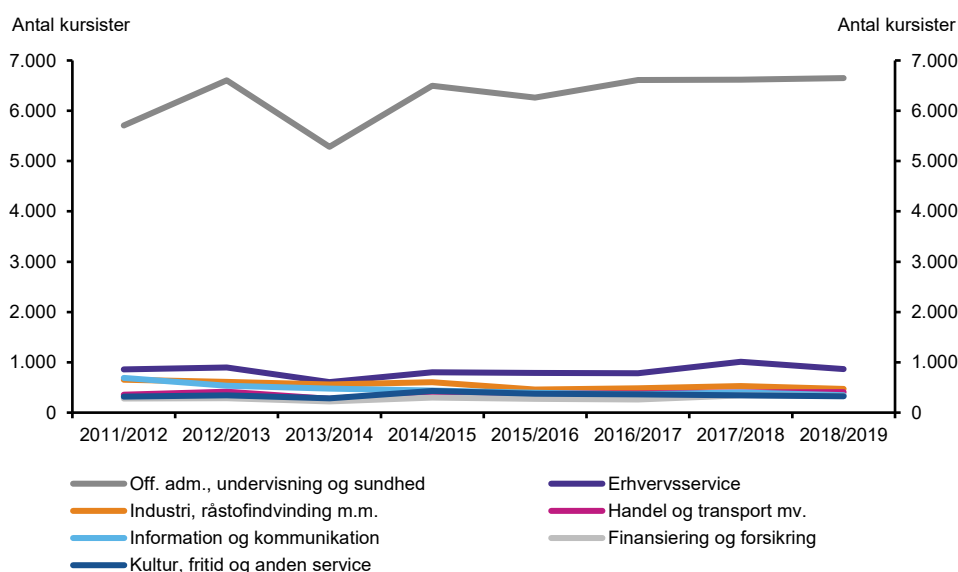
- Offentlig administration: Ansatte primært fra centraladministrationen, kommuner og regioner. Samlet udgør administrationsgruppen ca. 23 pct. af alle deltagere på masteruddannelserne.
- Undervisningsområdet: Undervisere på alle uddannelsesniveauer. Samlet udgør deltagere fra undervisningsområdet 22 pct. af årsleverne på masteruddannelserne.
- Social- og sundhedsområdet: Primært sygeplejersker og pædagoger. Denne gruppe udgør 26 pct. af årseleverne.

Størstedelen af deltagere beskæftiget inden for offentlig administration læser en *master i offentlig ledelse (MPG)*. Blandt undervisere er der en svag majoritet af undervisere på videregående uddannelser. Blandt underviserne er MPG ligeledes den mest populære uddannelse. Derudover læser en stor del af underviserne også de humanistiske uddannelser *master i læreprocesser (MLP)*, *dansk som andetsprog* og *master i IKT og læring*.

Som figur 7.5 viser, er der relativt få deltagere fra andre brancheområder.

Figur 7.4

Deltagere på masteruddannelser fordelt på tilhørende brancher

Anm.: Brancherne 'ejendomshandel og udlejning' og 'bygge og anlæg' er udeladt, da de udgør en lille andel af den samlede kursistbestand.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Stigning i deltagere fra offentlig administration m.m. og fald i deltagere fra industrien og det teknologiske område

Antallet af kursister med ansættelse i industrien er faldet. Det skyldes især et fald i deltagere fra medicinal- og maskinindustrien samt IT-branchen. Det hænger ikke helt sammen med, at disse brancher udvikler sig i stor hast.

Data viser, at færre fra disse grupper læser MBA og masteruddannelser på de tekniske områder såsom *teknologiledelse (MMT)*, *IT-master* m.fl. Antallet af IT-konsulenter på masteruddannelser er ligeledes faldet væsentligt fra 521 kursister i 2011/12 til 219 i 2018/19.

Det kommer til udtryk i en lavere aktivitet på IT-masteren. Der er særligt personer ansat inden for computerprogrammering.

Tabel 7.4

Branchefordelingen for VEU-deltagere på masterniveau

	2011/2012	2018/2019
Offentlig administration, undervisning og sundhed	63%	70%
Erhvervsservice	10%	9%
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	7%	5%
Handel og transport mv.	4%	4%
Information og kommunikation	8%	4%
Finansiering og forsikring	3%	3%
Kultur, fritid og anden service	4%	3%
Bygge og anlæg	0%	1%

Anm.: N = 5.135 personer i 2018/19.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Anvendt data

Kuben VEU-basis indeholder opgørelser af kursister på enkeltfag inden for voksen- og efteruddannelse på formelle, eksterne uddannelsesforløb, der er finansieret, styret og tilrettelagt af en offentlig udbyder, og som finder sted enten uden for arbejdspladsen eller med en kontrolleret eksamen.

Oplysningerne kan fordeles på uddannelse, kursus, institution, køn, alder, bopæl, herkomst, statsborgerskab, tid m.fl., herunder også oplysninger, der knytter sig til kursistens socioøkonomiske status og eventuelle arbejdssted.

Anvendte nøgletal

Dimension	Beskrivelse og datakilde
Antal årselever	Årselever er et udtryk for aktivitetsomfang (ligesom ECTS). Som tommelfingerregel svarer en årselev til 37 timer om ugen i 40 uger (men forskellige kursusområder har forskellig tradition for i hvilket omfang [forventet] hjemmearbejde medtages, ligesom tilrettelæggelsesformen spiller en rolle) Datakilde: Kursistregister
Antal kursister	Antal kursister, som har afsluttet et VEU-kursus, opgjort på det tidspunkt hvor kurset er afsluttet Datakilde: Kursistregister
VEU – Uddannelse	Den uddannelse, som kurset er tilknyttet/udbudt under Datakilde: Kursistregister, Uddannelsesforspalte (UR)
VEU - Veugruppe	En overordnet, 1-niveau gruppering af uddannelserne (en kombination af uddannelsesniveau, lov- og finansieringsgrundlag) Datakilde: Uddannelsesforspalte (UR)
VEU - Institution	Institution, hvor kurset udbydes Datakilde: Kursistregister, Institutionsregister
Kursistalder, gns.	Gennemsnitsalder på kursusstart beregnet for personer, der har en valid fødedato (i data) Datakilde: Kursistregister, Personbaggrund
Kursistårsindkomst, gns.	Gennemsnitlig årsindkomst i året før kursusstart (personer med negativ årsindkomst indgår også) Datakilde: Kursistregister, Årsindkomstregister
Antal personer	Det unikke antal personer i cellen. En person kan deltage i flere kurser på samme tid, men er stadig kun en person Datakilde: Kursistregister
Person: Køn	Personens køn Datakilde: Kursistregister, Personbaggrund
Person: Højeste fuldførte uddannelse	Personens højeste fuldførte uddannelse opgjort på kursets starttidspunkt Datakilde: Kursistregister, HFUDD
Arbejdsmarked: Sektor	Sektor overordnet offentlig/privat og detaljeret (fx stat, region og kommune). Arbejdssteder klassificeres efter den europæiske nationalregnskabsmanuals grupperingsprincipper. Opgjort den sidste arbejdsdag, der ikke er en helligdag, i måneden forud for kursusstart. Datakilde: Arbejdsmarkedsregnskabet (un)
Arbejdsmarked: Branche	Branche fordelt efter db07 [10-, 19-, 36-, 127-grupper]. Opgjort den sidste arbejdsdag, der ikke er en helligdag, i måneden forud for kursusstart

Datakilde: Kursistregister, HFUDD

Person: Bopæl
 Personens bopæl (kommune, region mv) opgjort primo kvartalet for kursets starttidspunkt
 Datakilde: Kursistregister, Personbaggrund

Endvidere er anvendt aktivitetsopgørelser for akademi- og diplomuddannelser baseret på indberetninger af studenterårsværk fra institutionerne.

Bilag

Bilag 1: Uddannelser omfattet af takstforhøjelser i forbindelse med VEU-milliarden

Tekniske og produktionsrettede akademiuddannelser omfattet af takstforhøjelser
Byggeteknologi
Byggekoordination
VVS-installation
El-installation
Miljøteknologi
Kvalitet og måleteknologi
Automation og drift
Energiteknologi
Innovation, produkt og produktion
Informationsteknologi
International transport og logistik
Hygiejne og rengøring
Proces, laboratorie- og fødevareteknologi
Merkantile akademiuddannelser omfattet af takstforhøjelser
Kommunikation og formidling
Salg og markedsføring
Økonomi- og ressourcestyring

Anm.: Nyudviklede uddannelser i regi af VEU-milliarden er markeret med gult. De resterende er eksisterende uddannelser, som også er blevet omfattet af takstforhøjelser.